

Uchwała Nr 349 /2018
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 9 lipca 2018 r.

w sprawie oceny programowej na kierunku *finanse i rachunkowość*
prowadzonym Warszawskiej Szkole Wyższej w Otwocku
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 48a ust. 3 oraz art. 52 ust. 1, ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu działającego w ramach obszaru nauk społecznych w zakresie nauk ekonomicznych, w sprawie jakości kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* prowadzonym w **Warszawskiej Szkole Wyższej w Otwocku na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym** - wydaje ocenę

warunkową

§ 2

Warunkowa ocena programowa, o której mowa w § 1, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie PKA warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej.

Kryterium: *program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* otrzymało ocenę *zadowalającą*. Ponieważ kryterium to uzyskało ocenę niższą niż *w pełni*, nie zaistniały przesłanki do wydania pozytywnej oceny.

Ponadto ocenę *zadowalającą* otrzymały kryteria *skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz umiędzynarodowienie procesu kształcenia*.

Natomiast kryteria: *koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją i strategią uczelni, kadra prowadząca proces kształcenia, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia, infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia, a także opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia*, uzyskały ocenę *w pełni*.

1. Kryterium *program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* otrzymało ocenę *zadowalającą*, ponieważ podczas wizytacji stwierdzono, że program kształcenia na ocenianym kierunku nie jest w pełni dostosowany do celów kształcenia o profilu praktycznym i budzi następujące zastrzeżenia:

- 1) Analiza programu studiów oraz sylabusów wskazuje, iż Uczelnia przypisując punkty ECTS zajęciom związanym z praktycznym przygotowaniem zawodowym, zaliczyła do tej puli wszystkie wskazane w modułach przedmiotów formy zajęć tj. wykłady i ćwiczenia wraz z pracą indywidualną studenta. Jest to nieprawidłowe, gdyż zajęcia o charakterze wykładów nie umożliwiają wykonywania przez studentów czynności praktycznych, a opis pracy indywidualnej studenta, (na którą przypada około 70% ogółu godzin programu kształcenia) nie wskazuje, aby czynności praktyczne były wykonywane przez studentów w warunkach właściwych dla działalności zawodowej związanej z finansami i rachunkowością.

Zatem w przypadku studiów niestacjonarnych rzeczywisty udział punktów ECTS przypisanych zajęciom związanym z praktycznym przygotowaniem zawodowym jest poniżej minimum określonego w § 4 ust. 4 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596, z późn.zm.), zgodnie z którym powinien wynosić co najmniej 50% łącznej liczby punktów ECTS;

- 2) metody i formy prowadzenia zajęć dydaktycznych nie są prawidłowo skorelowane z praktycznym profilem kształcenia i przygotowaniem absolwentów do wykonywania zawodu. Brak jest zajęć o charakterze warsztatowym, zaś udział zajęć prowadzonych z zastosowaniem technologii informatycznej jest znikomy. Laboratoria prowadzone są wyłącznie w ramach 2 przedmiotów: *Technologie informacyjne*, oraz *Komputerowe techniki w finansach i bankowości*. Przedmioty specjalnościowe, które w przypadku profilu praktycznego powinny być realizowane przede wszystkim w formie zajęć umożliwiających bezpośrednie wykonywanie przez studentów czynności praktycznych, prowadzone są w przeważającej części w formie wykładów, które takich czynności nie umożliwiają. Na specjalności *Finanse i rachunkowość przedsiębiorstw* na pięć przedmiotów specjalnościowych cztery realizowane są w formie wykładu, a tylko jeden w formie ćwiczeń, zaś na specjalności *Bankowość* - trzy w formie wykładu i dwa w formie ćwiczeń;
- 3) program praktyk zawodowych nie jest w pełni adekwatny do praktycznego profilu kształcenia, bowiem na zapoznanie się z przedmiotem działalności jednostki, przepisami prawnymi regulującymi działalność zakładu pracy, instrukcją kancelaryjną i obiegiem dokumentów, działalnością zakładu pracy przewidziano 190 godzin, podczas gdy na wykonywanie zadań i czynności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym niewiele więcej - 230 godzin;
- 4) efekty kształcenia osiągnięte w ramach praktyki zawodowej, w tym w formie wykonywanej pracy zawodowej, na podstawie której również zaliczana jest ta praktyka, nie są prawidłowo weryfikowane. Z Raportu samooceny (s. 17), wynika że za weryfikację efektów kształcenia osiągniętych w ramach praktyki zawodowej odpowiada i dokonuje jej zaliczenia na ocenę uczelniany opiekun praktyk (koordynator przedmiotu). Podczas wizytacji stwierdzono, iż nie powołano opiekuna praktyk zawodowych, a weryfikacja efektów kształcenia odnoszących się do tych praktyk dokonywana jest przez promotora seminarium dyplomowego na podstawie dokumentacji przedstawionej przez studentów i potwierdzanej przez zakład pracy. Praktyki zawodowe są zaliczane na podstawie aktywności wykazywanej na praktyce, potwierdzonej pozytywną opinią osoby sprawującej opiekę nad studentem w miejscu odbywania praktyki, projektu przygotowanego w trakcie praktyki oraz dziennika praktyk, podpisanego przez wskazanego w umowie zakładowego opiekuna praktyk. Brak jest jednak kryteriów weryfikacji i oceny poszczególnych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych. W toku przeprowadzonej podczas wizytacji analizy dokumentacji praktyk stwierdzono przypadki zaliczenia praktyki na podstawie wykonywania czynności nieodpowiadających efektom kształcenia przyjętym dla tych praktyk. Zaliczenie praktyki w ramach wykonywanej pracy zawodowej, które dokonuje Rektor, następuje wyłącznie na podstawie charakterystyki zajmowanego stanowiska pracy potwierdzonej przez pracodawcę, oraz opinii kierownika katedry o zgodności pracy zawodowej z kierunkiem studiów. Zaliczenie praktyki zawodowej nie powinno być dokonywane bez weryfikacji i oceny osiągania poszczególnych efektów określonych dla tych praktyk;

- 5) nie są stosowane właściwe dla profilu praktycznego sposoby weryfikacji efektów kształcenia dotyczących umiejętności.

Efekty kształcenia weryfikowane są na podstawie pisemnych sprawdzianów i egzaminów. Analiza informacji zawartych w sylabusach oraz przegląd udostępnionych prac przejściowych i etapowych wskazują, że dominują przy tym sprawdziany oparte na pytaniach testowych, bądź opisowych, pozwalających na weryfikację wiedzy studentów. Natomiast w relatywnie mniejszym zakresie stosowane są zadania obliczeniowe i inne formy nastawione na sprawdzenie umiejętności jak np. projekty.

W czasie wizytacji nie uzyskano dokumentacji pozwalającej na ocenę czy w Uczelni realizowane są projekty wykonywane przez studentów w ramach przedmiotów wskazanych w planie studiów. Z 16 przedmiotów, dla których w planie studiów ujęte są godziny zajęć przewidziane na projekty (łącznie 123 godziny) przedłożono w trakcie wizytacji jedynie projekty z przedmiotu *Zajęcia praktyków* prowadzonego wyłącznie w formie wykładu przez praktyków. Prace te nie miały charakteru projektów, były to opisowe referaty poświęcone bardzo ogólnym zagadnieniom z zakresu zarządzania.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelni zadeklarowała jedynie dostosowanie programu praktyk do celów profilu praktycznego, jednakże nie przedstawiła żadnej dokumentacji to potwierdzającej. Poinformowała, iż powołała Pełnomocnika ds. praktyk zawodowych. Zadeklarowała również wprowadzenie warsztatów jako formy zajęć ale nie przedstawiła nowego programu studiów ani też sylabusów odpowiednich przedmiotów, w przypadku których ta forma zajęć będzie stosowana. Poinformowała, że został omówiony problem weryfikacji efektów kształcenia, nie przedstawiając przy tym wniosków i zaleceń, które zostały w wyniku tego omówienia określone.

Prezydium przyjęło do wiadomości deklaracje Uczelni stwierdzając jednocześnie, że rezultaty działań naprawczych dotyczących omawianych uchybień powinny zostać zweryfikowane w toku powtórnej oceny programowej. .

2. Kryterium ***skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia*** uzyskało ocenę *zadowalającą*, ponieważ w trakcie wizytacji stwierdzono, że program kształcenia dla ocenianego kierunku nie został dotychczas poddany kompleksowemu przeglądowi, co oznacza, że wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia nie jest wykorzystywany do oceny, monitorowania programu kształcenia, więc nie ma wpływu na doskonalenie procesu kształcenia. Ponadto działania mające na celu zapewnianie jakości powinny, w szerszym zakresie niż dotychczas, uwzględniać specyfikę wynikającą z praktycznego profilu kształcenia. Stwierdzono ponadto brak przedstawicieli studentów w gremiach zajmujących się oceną jakości kształcenia oraz brak przekazywania informacji studentom o wynikach ankietyzacji.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wykazał małą skuteczność w ocenie projektowania, przeglądu i monitorowania programu kształcenia oraz osiąganych przez studentów efektów kształcenia, na co wskazują sformułowane zastrzeżenia do programu studiów i ocena kryterium 2. System nie okazał się skuteczny szczególnie w ocenie struktury programu studiów dotyczącej udziału zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, doboru form zajęć właściwych dla profilu praktycznego i zasad weryfikacji umiejętności osiąganych przez studenta oraz realizacji praktyk zawodowych.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Uczelni poinformowały, że do składu Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia wprowadzono dwóch studentów, zaktualizowano wewnętrzny system zapewnienia jakości, a także zadeklarowały, iż wyniki ankiet będą przedstawiane studentom.

Prezydium przyjęło do wiadomości powyższe deklaracje, stwierdzając jednocześnie konieczność weryfikacji rezultatów działań Uczelni w toku powtórnej oceny programowej.

3. Kryterium *umiędzynarodowienie procesu kształcenia* uzyskało ocenę *zadawalającą* ponieważ Uczelnia w ramach procesu umiędzynarodowienia nie oferuje studentom zajęć w języku obcym, nie prowadzi wymiany międzynarodowej ani kadry ani studentów, nie współpracuje z żadną uczelnią zagraniczną, nie oferuje wykładów gościnnych osób reprezentujących zagraniczne ośrodki akademickie.
Uczelnia zadeklarowała podjęcie działań w ramach programu Erasmus oraz wprowadzenie od roku 2018/2019 wykładów w językach obcych.

Prezydium przyjęło powyższe do wiadomości, stwierdzając jednocześnie, iż wobec jej bardzo ogólnego charakteru rezultaty działań Uczelni powinny zostać zweryfikowane w toku powtórnej oceny programowej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku *finanse i rachunkowość* w jednostce wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim **2018/2019**.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Warszawskiej Szkoły Wyższej w Otwocku.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks